

ÚSTAV PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ ZNOVUOTEVŘE KNIHOVNU JÁNA LANGOŠE

Ústav pro studium totalitních režimů, tisková zpráva ze dne 13. května 2026

V pondělí 25. května 2026 proběhne slavnostní znovuotevření Knihovny Jána Langoše, která je součástí Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR). Knihovna se po několikaleté přestávce vrací do plného provozu a bude nově přístupná ve svých prostorách v Paláci Archa v Praze.

Knihovna Jána Langoše spravuje specializovaný fond zaměřený na historii totalitních režimů na území České republiky, a to s významným přesahem do evropského i světového kontextu. Její fond čítá téměř 14 000 svazků, které budou nově zpřístupněny jak pracovníkům Ústavu pro studium totalitních režimů, tak veřejnosti.

Znovuotevření knihovny představuje návrat důležité odborné a badatelské infrastruktury Ústavu. Veřejnosti bude knihovna přístupná poprvé od uzavření v únoru 2017, kdy byla uzavřena v souvislosti s rekonstrukcí bývalého sídla ÚSTR.

Knihovna nese jméno Jána Langoše, významného slovenského disidenta, politika a zakladatele Ústavu paměti národa, který se dlouhodobě zasazoval o zpřístupňování archivních materiálů a o otevřenou práci s pamětí totalitních režimů. Jeho odkaz je spojen s důrazem na svobodný přístup k informacím a na podporu historického výzkumu bez ideologických omezení.

Nové umístění knihovny v Paláci Archa poskytuje modernější a funkčnější zázemí pro badatele i veřejnost. Prostor je uzpůsoben pro prezenční studium odborné literatury a dlouhodobou práci s fondem, který zahrnuje klíčové publikace k dějinám nacismu, komunismu a dalších autoritářských režimů 20. století.

„Knihovna Jána Langoše je klíčovou součástí infrastruktury Ústavu pro studium totalitních režimů. Znovuotevřením knihovny obnovujeme nejen přístup k unikátnímu knižnímu fondu, ale také prostor pro systematické studium a odbornou diskusi o moderních dějinách. Vnímáme ji jako místo, které propojuje akademickou práci s veřejným zájmem o minulost,“ prohlásil **Ladislav Kudrna, ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů.**

Světové, evropské i regionální dějiny budou čtenářům z řad veřejnosti přiblíženy jak prostřednictvím soudobé literatury, tak i řady dobových dokumentů, přístupných ve studovně knihovny k prezenčnímu studiu.

„Zpřístupnění knihovny v Paláci Archa je důležitým krokem k posílení badatelského zázemí Ústavu. Naším cílem je, aby knihovna byla přirozeným místem pro studium i odborné konzultace a aby co nejlépe sloužila jak interním pracovníkům, tak externím zájemcům,“ dodává **Kamil Nedvědický, 1. náměstek ředitele ÚSTR.**

Vedoucí Knihovny Jána Langoše Martin Lukeš přiblížil praktický provoz knihovny: *„Knihovna je určena především badatelům, studentům a všem zájemcům o moderní dějiny, zejména o období totalitních režimů v českém prostoru. Čtenářům nabídne fond zaměřený na československé dějiny období druhé republiky, protektorátu a komunismu, a to v domácím i širším evropském a světovém kontextu. Součástí fondu jsou také publikace věnované ideologiím, jejich vývoji a mechanismům vzniku, fungování i pádu totalitních režimů.“*

Knihovna bude po znovuotevření fungovat v běžném provozu v nových prostorách a Ústav pro studium totalitních režimů plánuje její postupné zapojení do vzdělávacích a badatelských aktivit. Cílem je posílit její roli nejen jako studijního zázemí, ale také jako odborného a paměťového centra pro výzkum totalitních režimů.

SLEDUJTE NÁS DÁLE NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH:

[Facebook](#)

[X \(Twitter\)](#)

[Youtube](#)

[Instagram](#)

ÚSTAV PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ (ÚSTR) je organizační složkou státu, do jehož činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. (Činnost a poslání ÚSTR jsou ukotveny Zákonem o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek 181/2007 Sb. ze dne 8. 6. 2007). Definuje se jako paměťová instituce zkoumající dobu nacistické okupace 1939–45 a dobu komunistické nadvlády 1948–1989. Poskytuje veřejnosti výsledky své činnosti, zejména zveřejňuje informace o době nesvobody, o období komunistické totalitní moci, o činech a osudech jednotlivců, vydává a šíří publikace, pořádá výstavy, semináře, odborné konference a diskuse. Spolupracuje s vědeckými, kulturními, vzdělávacími a dalšími institucemi za účelem výměny informací a zkušeností v odborných otázkách, stejně tak se zahraničními institucemi a osobami, které mají obdobné zaměření. Podřízenou organizací ÚSTR je **Archiv bezpečnostních složek (ABS)**, který spravuje veškeré písemnosti všech bezpečnostních složek z doby nacismu i komunismu, tedy nejenom Státní bezpečnosti, ale i Veřejné bezpečnosti, civilní a vojenské rozvědky. Ředitelem Ústavu pro studium totalitních režimů je Ladislav Kudrna.

KONTAKTY PRO NOVINÁŘE:

Ústav pro studium totalitních režimů:

Petra Jungwirthová, tisková mluvčí, +420 770 172 146, press@ustrcr.cz